

Fidel Castro za normalizacją stosunków Kuba-USA

WASZYNGTON (PAP) — Zainteresowanie amerykańskie

N. Chruszczow przyjął L. Lunsę

MOSKWA (PAP) — Premier ZSRR Nikita Chruszczow przyjął w środę na Kremlu holenderskiego ministra Spraw Zagranicznych J. Lunsę.

Miedzy Chruszczowem i Lunsem odbyła się przyjacielska rozmowa, w której uczestniczyli radziecki minister Spraw Zagranicznych A. Gromyko.

Na Wawelu powstaje Muzeum Historii

KRAKÓW (PAP) — Po zakończeniu odbudowy królewskiego zamku renesansowego, prace na Wzgórzu Wawelskim koncentrują się obecnie nad przebudową i adaptacją do celów nowej ekspozycji muzealnej budynku dawnych kuchon królewskich.

Część parterowa przeznaczona zostanie na muzeum historii Wawelu, które zorganizowane zostanie przez dyrekcję Państwowych Zbiorów Sztuki.

Katastrofa kolejowa w CSRS

PRAGA (PAP) — W nocy z poniedziałku na wtorek międzynarodowy pociąg pospieszny Nord-Orient-Express między Detmoldem a Karwiną (CSRS) minął sygnał „Stop” i wjechał na ślepy tor. Lokomotywa wywróciła się, Maszynista został zabity na miejscu, a jego pomocnik został ciężko ranny. Wykoleliły się także dwa wagony. Na szczęście nikt z pasażerów nie odniósł obrażeń. Ruch pociągów na tej trasie został zahamowany na kilka godzin.

Wyrok śmierci w Hiszpanii

PARYŻ (PAP) — Sąd wojenny w Madrycie wydał wyrok śmierci na Andresa Ruiza Markezę, pułkownika Montenegro, który w ciągu ostatnich dwóch miesięcy dokonał szeregu zamachów bombowych w stolicy Hiszpanii. Rzucone przez niego bomby spowodowały nieznaczne szkody materialne. Z pozostałych współoskarżonych Emilio Pelaez skazany został na 20 lat więzienia, czterech inni — na kary po 12 lat.

POGODA

DZIS — zachmurzenie duże, w ciągu dnia opady deszczu o charakterze ciągłym. Temp. maks. 20 do 22 st. C. Wiatry umiarkowane okresami dość silne południowo-zachodnie.

JUTRO — zachmurzenie umiarkowane, możliwe przelotne opady. Chłodniej.

Fidel Castro za normalizacją stosunków Kuba-USA

skiej opinii publicznej skupia się ostatnio wokół wywiadu premiera Kuby Fidela Castro udzielonego korespondentowi dziennika „New York Times”. W wywiadzie tym korespondent dziennika, Eder podsumował 18-godzinną rozmowę z premierem kubańskim.

Eder stwierdza, że premier Castro „potwierdził w sposób konkretny informację, iż pragnie wysondować możliwości zbliżenia ze Stanami Zjednoczonymi”.

Jak informuje „New York Times”, Fidel Castro oświadczył iż „nadszedł czas, kiedy pożyteczna byłaby szeroka dyskusja nad spornymi problemami między obu krajami”. Szef rządu kubańskiego podkreślił także, że Kuba ma nadzieję na pokojowe uregulowanie problemów, powtarzających się systematycznie amerykańskich prowokacji wobec wyspy.

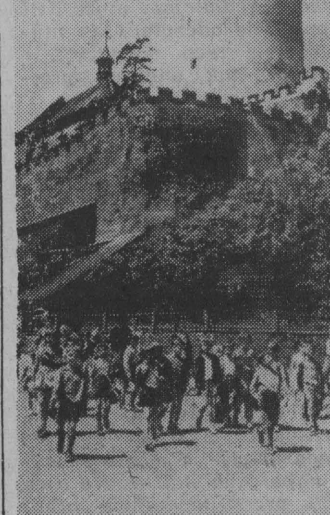
Fidel Castro oznajmił, że wkładem Kuby na rzecz unikania incydentów będzie

Ciąg dalszy na str. 2

Angielski min. oświaty przybędzie do Polski

WARSZAWA (PAP) — W dniach 13-17 lipca przebywać będzie w Polsce na zaproszenie rządu PRL członek brytyjskiego gabinetu i minister stanu do spraw oświaty i nauki — sir Edward Boyle. Będzie on gościem ministra Szkolnictwa Wyższego — Henryka Golańskiego.

W czasie swego pobytu sir Edward Boyle zapozna się z systemem polskiego szkolnictwa oraz odbędzie szereg spotkań.

Uczniowie szkół czeskosłowackich organizują w sezonie wiosenno-letnim wiele wycieczek. NA ZDJĘCIU: uczniowie jednej ze szkół na wycieczce w zamku Krzivoklat w pobliżu Pragi.

CAF

20-lecie PRL na Białorusi

MOSKWA (PAP) — Na Białorusi rozpoczęły się przygotowania do obchodów 20-lecia Polski Ludowej. We wszystkich większych miastach Republiki zorganizowano liczne wystawy poświęcone tej ważnej dacie w życiu bratniego narodu polskiego. W ostatnim tygodniu lipca rozpoczyna się „Dni Kultury Polskiej”, podczas których organizowane będą wieczory, poranki pionierskie, spotkania z działaczami polskiej kultury i sztuki. Na licznych odczytach mieszkańcy Białorusi zapoznają się z osiągnięciami Polski Ludowej w budownictwie socjalistycznym.

W Cisnej w powiecie leskim odsłonięty został pomnik ku czci funkcjonariuszy MO i żołnierzy KBW, poległych w walkach z bandami faszystowskimi. Równocześnie nastąpiło w Cisnej wmurowanie aktu erekcyjnego pod szkołę-pomnik Tysiąclecia fundowaną przez funkcjonariuszy MO i Służby Bezpieczeństwa. Będzie to duża, nowoczesna, ośmioklasowa szkoła.

NA ZDJĘCIU: gen. Ryszard Dobieszak wmurowuje akt erekcyjny.

CAF — fot. Kwiatkowski

Memorandum ZSRR w ONZ

NOWY JORK (PAP) — Stały przedstawiciel ZSRR w ONZ, Fiedorenko, spotkał się we wtorek ze stałym przedstawicielem USA w ONZ, Stevensonem i wręczył mu memorandum rządu ZSRR w sprawie kroków w dziedzinie zwiększenia skuteczności ONZ w zapewnieniu międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa.

Fiedorenko złożył także wizytę sekretarzowi generalnemu ONZ, U Thantowi.

Prof. Golo Mann: „Istnienie NRD jest rzeczywistością”

BERLIN (PAP) — Jak donosi Agencja ADN, wybitny historyk prof. Golo Mann przemawiając 8 bm. do studentów monachijskich wypowiedział się za uznaniem de facto Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Mówca stwierdził, że „istnienie NRD jest rzeczywistością i trudno mu jest dopatrzeć się jakichś „katastrofalnych następstw” w wypadku uznania jej zgodnie z prawem międzynarodowym”.

Napad w Paryżu

PARYŻ (PAP) — Trzech uzbrojonych bandytów napadło o północy z wtorku na srode na ekskluzywny hotel „Ritz” w Paryżu, rabując drogie klejnoty ze znajdujących się tam wystaw. Wartość ich nie jest jeszcze dokładnie znana. Może ją podać jedynie właściciel, którym jest znana firma „Van Cleef i Steele”.

Napad trwał jedynie pięć minut. Bandyci użyli dwóch samochodów. Wszczęty pościg nie dał jak na razie żadnych wyników. Był to drugi napad na hotel „Ritz” w ciągu ostatnich trzech miesięcy.

Subandrio udał się do Moskwy

DELHI (PAP) — Pierwszy zastępca premiera i minister spraw zagranicznych Indonezji, dr Subandrio odleciał w środę z Dżakarty do Związku Radzieckiego. Towarzyszą mu dowódca wojsk lądowych gen. Ahmed Jani, minister gospodarki rybnej Hanza Atmohand, minister rolnictwa Sadjarwo. Omówi on z przedstawicielami rządu ZSRR sprawy współpracy gospodarczej i handlu.

Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się!

NAKLAD 65.214

A *

Gazeta BIAŁOSTOCKA

ORGAN KW POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 162 (4022) Czwartek, 9. VII. 1964 r. Cena 50 gr

Zmniejszamy dystans do gospodarczej czołówki Europy

WARSZAWA (PAP) — „Polska w liczbach 1944-1964” — interesująca publikacja Gł. Urzędu Statystycznego — dostarcza materiału do ciekawych porównań.

Oto np. dochód narodowy. W okresie międzywojennym pozostawał w zasadzie na niezmienionym poziomie, niższym (w przeliczeniu na 1 mieszkańca) niż przed pierwszą wojną światową. Pod względem wysokości dochodu na 1 mieszkańca znajdowaliśmy się na takim poziomie jak Turcja, a wyprzedzała nas nawet Grecja. W Austrii i we Włoszech dochód ten był 2-krotnie wyższy; w Holandii i Francji — 4-krotnie; a w Niemczech, Belgii, Danii i Wielkiej Brytanii — aż 5-krotnie.

Począwszy od 1947 r. kiedy to usunęliśmy najbardziej dotkliwe zniszczenia wojenne i nastąpiła normalizacja życia gospodarczego, dochód narodowy wzrastał średnio rocznie o ok. 10 proc. W latach 1948-63 dochód narodowy wzrósł 4-krotnie. Mało jest krajów na świecie, gdzie wzrost ten był aż tak wysoki. Dzięki temu poziom dochodu narodowego Polski w przeliczeniu na 1 mieszkańca — jak wynika z orientacyjnych danych na koniec 1962 r. — zbliżył się

do poziomu Włoch i był już tylko 2-krotnie niższy niż w Anglii, Belgii, Danii, NRF i Francji.

Zatem w okresie 20 lat władzy ludowej zmniejszono ponad połowę dystans, jaki istniał w tej dziedzinie pomiędzy Polską, a najbardziej rozwiniętymi krajami europejskimi.

Z okazji XX-lecia PRL, za zasługi w pracy społecznej i zawodowej, odznaczeni zostali działacze i pracownicy Związku Harcerstwa Polskiego odznaczeniami państwowymi. Dekoracji dokonał w dniu 7. VII. br. marszałek Polski Marian Spychalski. Wręczono 2 Krzyże Kawalerskie Orderu Odrodzenia Polski, 6 złotych Krzyży i 49 srebrnych Krzyży Zasługi.

NA ZDJĘCIU: marszałek M. Spychalski dekoruje Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski harcmistrza Jerzego Klina — zastępcę redaktora naczelnego „Świata Młodych”.

CAF — fot. Młobrowiecki

Czombe nawołuje do pacyfikacji Konga

PARYŻ (PAP) — Czombe oświadczył we wtorek wiedeńskim na konferencji prasowej, że udało mu się utworzyć ekipę rządową składającą się z 12 „nowych i dynamicznych ludzi”.

On sam bierze na siebie obowiązki 4 ministrów. W nowym rządzie ma on być premierem, ministrem Spraw Zagranicznych, ministrem Informacji i ministrem Planowania i Koordynacji Gospodarczej.

Czombe zapowiedział, że w godzinach nocnych przedstawi prezydentowi Kasavubu listę ministrów do zatwierdzenia. Nie podał nazwisk tych ministrów, oświadczył tylko, że żaden z nich nie pełnił dotychczas tej funkcji.

Omawiając zadania rządu na pierwszy plan wysunął na sprawę pacyfikacji Konga. Aby nie było nieporozumień na ten temat, wymienił on prowincje, które na-

leży spacyfikować: Kiwu Kulu i północną Katangę — a więc te, w których rozwija się narodowowyzwoleńczy ruch powstańczy.

Katastrofa w Alpach

PARYŻ (PAP) — We wtorek w Alpach w pobliżu Chamonix rozegrała się tragedia. Pod masami śniegu poniosło śmierć 14 osób — samych doświadczonych alpinistów.

FRANKFURT NAD MENEM (PAP) — Nagroda za schwywanie b. lekarza w Oświęcimiu i SS hauptsturmführera dr Józefa Mengela została postanowieniem prokuratury we Frankfurcie nad Menem powiększona z 20 tysięcy do 60 tysięcy marek zachodnich. Krok ten podyktowany został wyraźnym zniecierpliwieniem o-

Konferencja Okrągłego Stołu zakończyła obrady

RZYM (PAP) — We wtorek zakończyła się we Florencji IX Konferencja Okrągłego Stołu Wschód — Zachód z udziałem czołowych działaczy politycznych i społecznych z 17 krajów. Podczas 4-dniowych obrad omawiano aspekty polityczne, gospodarcze i wojskowe projektu disengagement sił zbrojnych NATO i krajów członkowskich Układu Warszawskiego.

Na posiedzeniu końcowym uczestnicy konferencji uchwalili dwa dokumenty: rezolucję na temat zagadnień politycznych i wojskowych oraz memorandum komisji gospodarczej IX Konferencji Okrągłego Stołu. Uczestnicy konferencji przestrzegają przed utworzeniem wielostronnych sił nuklearnych NATO.

Utworzenie tych sił — czytamy w rezolucji — stanowiłoby przeszkodę w osiągnięciu postępu w dziedzinie rozbrojenia i złagodzenia napięcia międzynarodowego.

Król Husein o polityce Jordanii

KAIR (PAP) — Jak donoszą z Ammanu, w związku z utworzeniem nowego rządu król Jordanii, Husein skierował do premiera Bahdżat Talhuniego list, w którym przedstawia podstawowe zasady polityki wewnętrznej i zagranicznej kraju.

W dziedzinie stosunków międzyarabskich — stwierdza Husein — Jordania dążyć będzie do jednolitości, której zasady zostały wypracowane podczas kairskiego spotkania szefów krajów arabskich.

Pompidou w Szwecji

SZTOKHOLM (PAP) — Przebywający w Szwecji premier francuski Pompidou przygotowuje grunt dla ewentualnej wizyty prezydenta de Gaulle'a w roku przyszłym w stolicach trzech państw skandynawskich.

Kryzys rządu we Włoszech — trwa

RZYM (PAP) — We wtorek odbyło się posiedzenie z udziałem Aldo Moro, sekretarzy politycznych wszystkich partii koalicji, b. sekretarzy — Nenni'ego i Saragatę oraz przewodniczących grup parlamentarnych izby posłów i senatu. Na posiedzeniu tym dyskutowano nad warunkami porozumienia centrolewicy.

Aldo Moro do pewnego stopnia odstąpił od dyktów opracowanych na dwóch ostatnich posiedzeniach kierownictwa chrześcijańskiej demokracji i przekazanych mu w formie obowiązującej. Zajął on mniej rygorystyczne stanowisko — i tym samym wywołał ostry atak ze strony organu prasowej grupy doradców i jednocześnie półoficjalnego organu rządowego „Il Messaggero”.

Mengele - żyje

pinii publicznej opieczętowaną władz polskimi w ściganiu zbrodniarza. Prokurator, dr Rahn, poinformował we wtorek, że z posiadanych przez prokuraturę materiałów dochodzeniowych wynika, iż Mengele żyje i znajduje schronienie w jednym z krajów Ameryki Południowej.

Partia

Wraz z rozwojem ekonomicznym i społecznym rozwijała się suwalska organizacja partyjna. Jeśli 25 października 1944 r. było zaledwie 7 czło.ków PPR, 1 stycznia 1945 — 12, 1 czerwca — 352, to 1 stycznia 1946 r. już 422, zaś 1 stycznia 1947 r. 596.

PPR-owcy byli inicjatorami organizowania i utrwalania władzy ludowej, odbudowy i rozbudowy przemysłu, przeprowadzania reformy rolnej i nacjonalizacji zakładów, rozwoju oświaty i kultury. Przeobrażenia społeczno-ekonomiczne dokonywały się w ostrej walce klasowej z reakcyjnym podziemiem. Z jego rąk zginęło wielu członków PPR i aktywistów bezpartyjnych. Między innymi na ziemi suwalskiej polegali w walce z bandytyzmem członkowie PPR — Ludwik Omiljanowicz, Piotr Omiljanowicz, Józef Paciukaniś, Włodzimierz Stasiuk, Zygmunt Zapolski, Józef Krzymowski, Eugeniusz Kaczmarczyk, Kazimierz Józefowicz, Mieczysław Jasiński, Bolesław Chanaszko, Stanisław Burba i wielu, wielu innych. Długa i bolesna jest lista ofiar reakcyjnego podziemia.

Mimo trudnego i niebezpiecznego okresu, rosła i umacniała się partia — przewodnicząca i kierownicza życia powiatu. Po dwudziestu latach wzrosła ona w tym powiecie do 2.530 członków i kandydatów. Działa tu 197 organizacji partyjnych i 21 komitetów gromadzkich. Wśród członków partii są inżynierowie, technicy, lekarze, agronomowie, nauczyciele, producenci robotnicy i chłopcy. Ta liczna, bojowa i zahartowana rzesza towarzyszy, mając wysoki autorytet, zaufanie i poparcie wśród ludzi bezpartyjnych, skutecznie przewodzi w realizacji zadań budownictwa socjalistycznego w pow. suwalskim. (bn)

Zagłówek na jeziorze Wigry

Piękno Ziemi Suwalskiej

W opinii turystów i wycieczkowiczów Suwalszczyzna uchodzi za jeden z najpiękniejszych regionów naszego kraju. Ocena jest istotnie bardzo trafna. Obok malowniczych, pięknych szlaków pieszych, posiada ona doskonałe warunki do uprawiania sportów wodnych — rajdów motorowodnych, pletwonurkowania, żeglarstwa, a w zimie — narciarstwa nizinnego.

Znajdują się tu wspaniałe jeziora Hańcza i Wigry oraz interesująca rzeka Czarna Hańcza, a także góra Cisowa oraz „Góra Zamkowa” w rejonie Szurpiu, w otoczeniu jezior. Występują tu także pomniki przyrody w postaci głazowisk i głazów narzutowych. Istnieje też wiele rezerwatów przyrody żywej. Nic też dziwnego, że co roku zdążają tu tysiące turystów i wycieczkowiczów. Ruch turystyczny wzrósł z 10 tys. w latach 1947 — 1950, do 20 tys. osób w latach 1950 — 53, — zaś w 1962 r. ilość turystów osiągnęła ponad 100 tys. (bn)

Suwalskie Kamieniołomy

Suwilkaj - Suwałki

Suwałki. Jedno z wielu miast w naszym województwie. Historię miasta można podzielić na dwa okresy rozwojowe. Pierwszy z nich liczy wiele wieków, drugi zaś zaledwie dwadzieścia lat.

Początku miasta, jak wynika z dokumentów archiwalnych szukać należy w XV wieku a prawa miejskie otrzymują Suwałki od króla Augusta II w 1715 roku. Podania głoszą, że nazwa Suwałki wywodzi się od litewskiego słowa „suwilkaj”, co w języku polskim znaczy wólczy. Potem termin ten został spolszczony na Suwałki.

W 1817 roku miasto awansowało do rangi stolicy województwa, a w roku 1834 — miasta gubernialnego. Takim pozostało aż do I wojny światowej. W latach międzywojennych Suwałki nie posiadając przemysłowego, zaplecza należały do jednego z najbiedniejszych miast w woj. białostockim. Są one ośrodkiem ludzi bezrobotnych, bezdomnych i wólczych. Wiek suwalska uchodzi także za zaniechaną i upośledzoną. Roi się od zbędnych rąk do pracy. Jest to rzeczywiście „suwilkaj” — region wólczych, ubogich i poszukujących pracy.

Wykwintnie i dostatnio żyli tylko obszarnicy. Ponad 40 obszarników rządziło powiatem. Wyzyskiwali oni i gniebili chłopów. Kultura rolna stała na niskim poziomie. Rolnicy niemal w ogóle nie stosowali nawozów sztucznych, zabiegów agronomicznych i nie przeprowadzali melioracji.

Nowy etap rozwoju Suwalszczyzny rozpoczyna się w latach 1944—1945, kiedy to 10.825 ha ziemi obszarniczej rozparcelowano między chłopów. W wyniku tego powstało 847 nowych i 1.647 upełnorolniczych gospodarstw. Wtedy jedna wieś miała światło elektryczne — dziś powiat posiada 100 wsi zelektryfikowanych. Wtedy hektar chłopiejskiej ziemi prawie w ogóle nie był nasycony nawozami mineralnymi — dziś na 1 ha przypada 19,5 kg nowozów. Traktorów i wielu innych maszyn statystyka nie notowała. Dziś są 43 zestawy traktorowe, 92 agregaty ośmiokowe, 615 siewników, 1667 kosiarek, 23 sноповязалки, 1503 kopaczki do ziemniaków, 129 silników elektrycznych, 4.269 młocarni i 1.253 wozy ogumione.

Kiedyś przemysł był tu także bardzo słabo rozwinięty. W samym mieście znajdowało się zaledwie kilka prymitywnych zakładów. Za największy z nich uchodził browar oraz elektrownia. Pracowała w nich nieliczna garstka robotników. Jak więc można porównywać z obecnymi 1.860 zatrudnionymi w przemyśle, 900 w budownictwie, 920 w transporcie i łączności. Powstały nowe zakłady: Przedsiębiorstwo Jajczarsko-Drobiarskie, Spółdzielnia Pracy „Liżanka”, Kamieniołomy Drogowe, Spółdzielnia Pracy Artykułów Chemicznych oraz cztery inne spółdzielnie, a także Zakłady Płyt Wiórowych. Równocześnie zostały unowocześnione i rozbudowane tartaki i kolejkę leśną.

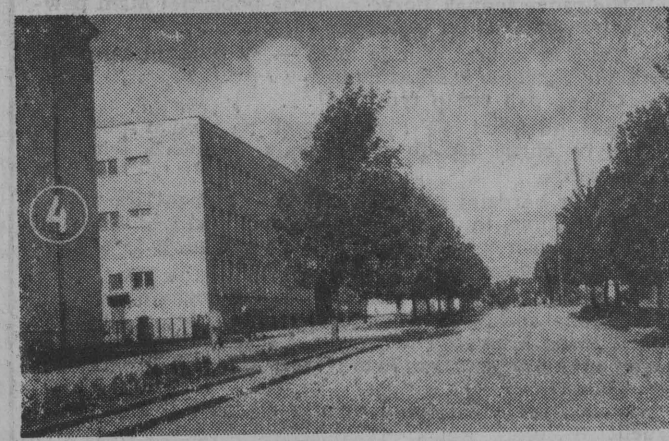
W latach międzywojennych można wspomnieć o kilkunastu sklepikach, warsztatach rzemieś-

nicznych. Można też wspomnieć o więzieniu, policjantach i o organizacjach sanacyjnych — skwapliwie i namiętnie dławiających wszelkie przejawy myśli postępowej.

Na uzupełnienie trzeba dodać, że stan lecnictwa, oświaty i kultury był również na niskim poziomie. Jeśli dawniej w powiecie było zaledwie kilku lekarzy i kilku felcerów — to obecnie jest 32 lekarzy, 12 dentystów, 9 farmaceutów, 13 felcerów i 55 pielęgniarzek. Na terenie powiatu jest 5 nowych ośrodków zdrowia, 3 punkty felcerskie, 7 izb porodowych, 4 apteki i 8 punktów aptecznych.

Zaledwie 10 szkół w powiecie obejmujących 28 proc. dzieci, realizowało pełny program szkoły siedmioklasowej, 33 szkoły realizowały w ciągu 7 lat program 6 klas, a 99 szkół w okresie 7 lat dawały świadectwa ukończenia tylko 4 klas. Katastrofalna była sytuacja lokalowa szkół. Tylko 86 izb lekcyjnych nadawało się do celów szkolnych, pozostałe wcale do tych celów nie były przystosowane. W porównaniu do tamtych lat dziś siedmiokrotnie wzrosła sieć szkolnictwa podstawowego (mimo odłączenia powiatu sejneńskiego). Radikalnie poprawił się stan lokalni szkolnych. Wzrosła ilościowo i jakościowo kadra nauczycieli.

W zakresie szkolnictwa średniego także nastąpiły duże zmiany. Obecnie istnieje tu 10 szkół średnich i zawodowych. W okresie dwudziestu lat szkoły te wypuściły 4.500 absol-

Ulica Suwałki

Nasze dwudziestolecie - SUWAŁKI

Suwalszczyzna liczy 66,5 tys. mieszkańców. Obszar jej wynosi 1422 km kwadratów.

Uchodzi ona za jeden z najbardziej malowniczych regionów naszego województwa.

Od „Kamieniołomów” do „Płyt”

W okresie realizacji planu 6-letniego nie zapomniat o Suwałkach. Powstał tutaj, jako jeden z pierwszych w województwie, obiekt przemysłowy, Suwalskie Kamieniołomy Drogowe. Produkują one kamień, pospółkę i żwir dla budownictwa. Obecnie w Suwałkach powstaje drugi zakład przemysłowy — Zakłady Płyt Wiórowych.

Zakłady Płyt Wiórowych będą zakładem nowoczesnym, jednocześnie sprawdzianem umiejętności naszych konstruktorów.

Chodzi bowiem o to, że wszystkie urządzenia i maszyny zostały po raz pierwszy wyprodukowane w polskich fabrykach. Dotychczas sprowadzaliśmy je z krajów zachodnich placąc oczywiście dewizami. Wyposażenie suwalskich zakładów w maszyny i urządzenia krajowe pozwoli zaoszczędzić państwu ponad milion dolarów.

Zakłady Płyt Wiórowych będą przerabiać rocznie około 85 tys. surowca. Czy opłaca się przerabiać na płyty drewno? Oczywiście. Przy wyrobie płyt wiórowych zużywać się będzie gorsze gatunki drewna, które często spala się w piecach. Przewiduje się, że za 2-3 lata, kiedy załoga osiągnie należyłą sprawność, Zakłady Płyt Wiórowych potrafią przerabiać najgorsze nawet gatunki drewna, takie jak np. odpady tartaczne, gałęzie, strużyny.

W Zakładach Płyt Wiórowych znajdzie zatrudnienie około 350 ludzi. Większość z nich pochodzić będzie z samych Suwałk i najbliższej okolicy, a tylko fachowców, których nie można wykształcić na miejscu, sprowadza się z innych rejonów kraju.

Budowa Zakładów Płyt Wiórowych w Suwałkach często odwiedzana jest przez delegacje z innych przedsiębiorstw budowlanych. Prowadzi się ją bowiem wzorowo. Duża w tym zasługa załogi budowy, służby inwestycyjnej, a także władz powiatowych, które żywo interesują się postępami w robotach, pomagają rozwiązywać budowniczym różne trudności, które szczególnie występują na prototypowych budowach przemysłowych. (S)

I tak można jeszcze bardzo długo wyliczać osiągnięcia Suwalszczyzny w okresie dwudziestu lat władzy ludowej. Nic dziwnego, że dumni są z tych osiągnięć jej mieszkańcy. (B.N.)

Powierzchnia lasów w powiecie wynosi 18530 ha. 80 proc. stanowią lasy iglaste, resztę zaś liściaste. Lasy obfitują w grzyby jadalne. Występują tu sarny, dziki, bobry, zające, lisy, kuny, łosie, tchórze i borsuki.

W mieście i powiecie istnieje 269 placówek handlowych. Obroty detaliczne wynoszą 332 mln zł rocznie. W ośmiu latach wzrasta popyt na artykuły luksusowe. Jeśli w 1955 r. nie sprzedano żadnej pralki to już w 1961 r. sprzedano ich 710, w tym 215 mieszkańcom wsi.

Na terenie powiatu rozwijają działalność 124 kółka rolnicze. Do końca bieżącej 5-letniej koncentracja mechanizacji zostana objęte gromady: Raczki, Jaiłówka, Poddubówek i Chmielówka Stara.

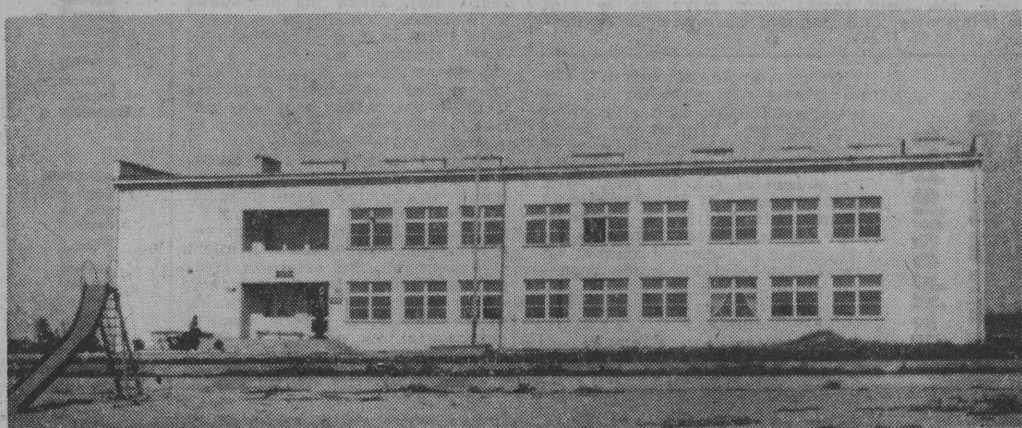
Obecnie każda gromada posiada własnego agronoma.

Suwalskie migawki

W okresie władzy ludowej powstały nowe placówki kulturalno-oświatowe: Powiatowy Dom Kultury, Muzeum Regionalne, Dom Kultury Dzieci i Młodzieży, Powiatowy Dom Kultury Rzemiosła, Powiatowa Biblioteka Pedagogiczna, wiele świetlic i kilka kin stałych.

Zbudowano tu 163 km dróg państwowych, 98,5 km dróg lokalnych i 82 mosty. Wartość prac społecznych mieszkańców przy budowie dróg wynosiła ponad 18 mln zł (lata 1957-1963).

Kompleksowa Ekspedycja Jawniejsza Białostockiego Towarzystwa Naukowego prowadzi badania archeologiczno-antropologiczne w Szwajcarii koło Suwałk. Ma ona na swoim koncie wiele prac naukowych i odkryć. Ukazywały się one w kolejnych numerach „Rocznika Białostockiego”.

Szkoła Tysiąclecia w Rutce Tartak

Gdy ruszył browar

Już na drugi dzień po wyzwoleniu miasta, tow. Władysław Konopko rzucił hasło do uruchomienia zdevastowanego browaru. Trudności były ogromne. Brakowało części do maszyn, pasów napędowych i surowca. Ale kilkumiesięczny wysiłek załogi nie poszedł na marne. Ruszyła produkcja piwa. Szczególną ofiarnością i pracowitością przy jego uruchomieniu odznaczali się robotnicy: Władysław Konopko, Stanisław Rudziński, Stanisław Pietrewicz, Adam Biczowiec, Stanisław Giedroń i Edmund Sienko.

Nasze przemiany

W okresie dwudziestolecia rządów burżuazyjnych gromada nasza, podobnie jak i inne w powiecie, uchodziła za zafaczną i zaniechaną pod każdym względem. Występowały zjawiska głodu ziemi, nadmiaru rąk do pracy. Bez przesady można powiedzieć, że do chałup chłopskich zaglądał głód. Było to straszne widmo. To właśnie ono zmuszało naszych ojców do szukania zarobków poza granicami kraju i do uprawiania zawodu przemysłowego. Większość ludzi nie umiała czytać i pisać. Wprawdzie mieliśmy w Pawłowce szkołę siedmioklasową, ale nie każdego rolnika stać było na to, by jego syn lub córka mogli ją ukończyć. Ochrona zdrowia też należała do dziedzin najbardziej zaniedbanych. Lekarz znajdował się w miasteczku odległym ponad 20 km.

Jakże zmieniło się oblicze naszej gromady w naszym, ludowym, dwudziestolecie. Chłopi otrzymali z reformy rolnej ponad 120 ha ziemi. Część ludności, zwłaszcz małodolnej, wyjechała na Ziemię Odzyskaną, gdzie otrzymała gospodarstwa rolne wraz z zabudowaniami. W produkcji roślinnej i zwierzęcej zaszły także duże zmiany. W ub. roku osiągnęliśmy 53 sztuk bydła na 100 ha. Podobnie dobre wskaźniki uzyskaliśmy w rozwoju hodowli trzody chlewnej i owiec. Mamy dziś 66,9 sztuk trzody chlewnej i owiec na 100 ha. Wkroczyła mechanizacja. Rol-

nicy naszych wsi mają 116 kosiarek, 24 żniwiarki, 115 grabiarki, 30 siewników zbożowych, 205 wozów ogumionych. Przed wojną mieliśmy na terenie naszej gromady zaledwie jedną kosiarkę. Dziś pracuje 68 silników elektrycznych i 54 silników spalinowych. W 243 chatach są radiodbiorniki, są już także 4 telewizory. Zostały zorganizowane punkty zdrowia, apteczny i weterynaryjny oraz świetlica i biblioteka. Znajduje się 6 szkół, w tym 5 podstawowych i Szkoła Przyśposobienia Rolniczego. W latach władzy ludowej 105 osób zdobyło średnie wykształcenie i 20 — wyższe. Rozwinęła się sieć sklepów. Mieszkańcy posiadają 109 motocykli, 3 samochody i kilkadziesiąt rowerów.

Dokonują się również społeczno-ekonomiczne przeobrażenia wsi. W 12 wsiach pracują kółka rolnicze, dysponujące traktorami i innymi maszynami rolniczymi. Rolnicy uczestniczą w kontratacji produktów rolnych. Tylko w 1963 r. uzyskali oni ze sprzedaży lnu i ziemniaków ponad 1 milion zł.

I pomyśleć, że nasza gromada tyle zdobyła dzięki władzy ludowej i trosce naszej partii. Doceniają to nasi mieszkańcy. XX-lecie PRL i IV Zjazd naszej partii witamy realizacją czynów, których wartość sięga ponad 350 tys. zł.

Władysław LISZEWSKI
I sekretarz KG PZPR
w Rutce Tartak